

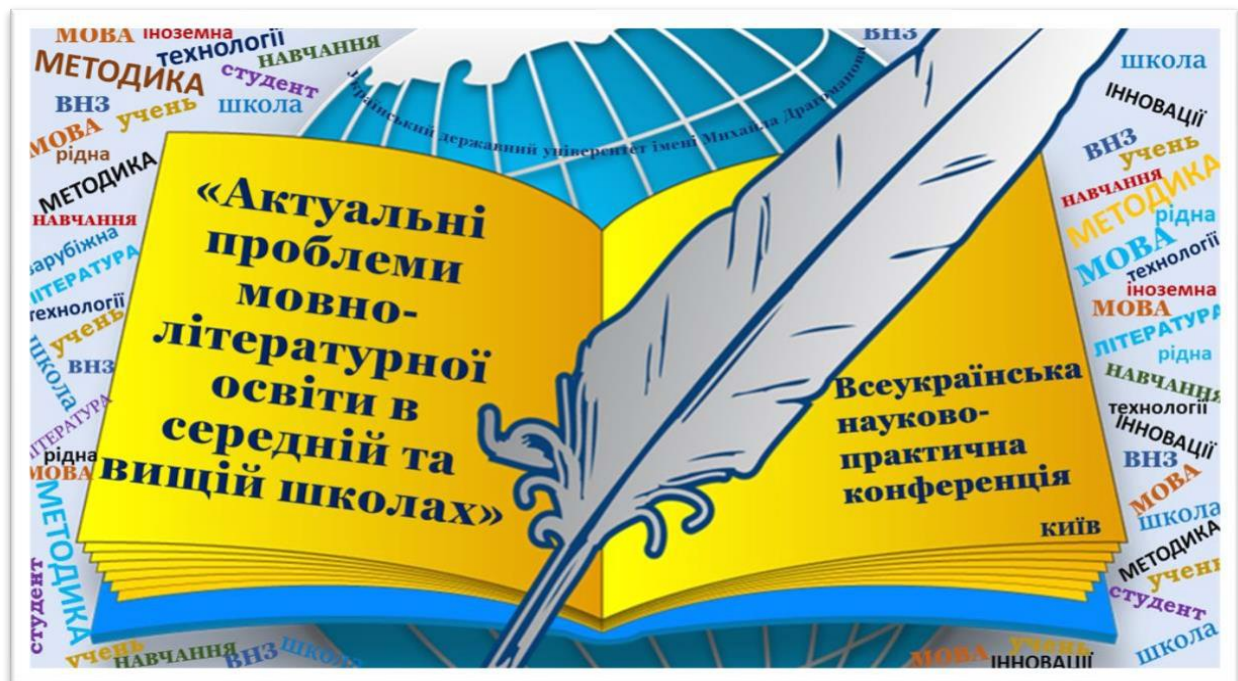
Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Факультет іноземної філології
Кафедра методики викладання світової літератури
Кафедра методики викладання іноземних мов
Український освітянський видавничий центр «Оріон»

Матеріали

IV Всеукраїнської науково-практичної
конференції

**«Актуальні проблеми
мовно-літературної освіти
в середній та вищій школах»**

27 квітня

Київ – 2023

УДК 37.091.31:81/82(082)

А43

Рекомендовано до друку Вченою радою
факультету іноземної філології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол № 1 від 28 серпня 2023 р.)

Редакційна колегія: Н. Є. Леміш, д-р філол. наук, проф. (гол. ред.); О. О. Ісаєва, д-р пед. наук, проф., В. В. Ніколаєнко, канд. пед. наук, доц. (заст. гол. ред.); А. Ю. Вітченко, канд. пед. наук, доц., А. О. Мельник, канд. пед. наук, доц. (відп.ред.).

А43   **Актуальні проблеми мовно-літературної освіти в середній та вищій школах:** матеріали IV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27 квітня 2023 р.) / Укладачі: А. Ю. Вітченко, А. О. Мельник. – Київ : Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. – 160 с.

Topical Issues of Language and Literature Education in Secondary and Higher Schools: papers of IVth All-Ukrainian scientific and practical conference (April 27, 2023) / Compilers: A. Yu. Vitchenko, A. O. Melnyk. – Kyiv : Mykhailo Dragomanov State University of Ukraine Publishing House, 2023. – 160 p.

Збірник містить тези доповідей учасників IV Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми мовно-літературної освіти в середній та вищій школах», що висвітлюють сучасні проблеми методики викладання зарубіжної літератури та іноземних мов у закладах вищої й середньої освіти та пропонують шляхи їх вирішення.

Для вчителів закладів загальної середньої освіти, викладачів закладів вищої освіти, студентів педагогічних і філологічних факультетів, науковців.

The collection comprises abstracts of the participants of IVth All-Ukrainian scientific and practical conference "Topical Issues of Language and Literature Education in Secondary and Higher Schools", dealing with both topical issues of foreign literature and languages teaching methods at secondary and higher educational establishments, and ways of their solving.

The collection is intended for teachers of secondary schools, lecturers of higher educational establishments, students of pedagogical and philological faculties, and scholars.

Відповідальність за достовірність викладених у публікаціях фактів, а також за можливі огріхи щодо технічного оформлення цих публікацій несуть їхні автори.

УДК 37.091.31:81/82(082)

© УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023
© Редакційна колегія конференції, 2023

Список використаних джерел

1. Белов Д. Комікс як продукт інформаційної культури. URL : http://nbuviar.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=3841:komiks-yak-produkt-informatsijnoi-kulturi&catid=81&Itemid=415.
2. Літературознавча енциклопедія : у 2-х т. / авт.-уклад. Ю. І. Ковалів. Київ : Академія, 2007. Т. 1. 608 с.
3. Підпригора С. Українська графічна проза на шляху до популярності. *Ideo-grafika*. 2016. 11.02. URL : <https://www.ideo-grafika.com/ukrainian-grafik-novels>.
4. Baron-Carvais A. La Bande dessinée. 2007. 128 p. URL : <https://www.cairn.info/la-bande-dessinee-9782130561071.htm>.
5. Lacassin F. Pour im neuvieme art: la BD. Paris : Editions Slatkine, 1982. 508 p.

Гладка Ірина Анатоліївна

доцент кафедри методики викладання іноземних мов
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

Романюк Вікторія Леонідівна

старший викладач кафедри мовної підготовки
Київського інституту Національної гвардії України

ВИКОРИСТАННЯ ОНЛАЙН-РЕСУРСІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТІ В АУДІОВАННІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Як показують новітні дослідження в галузі освіти, одним з важливих завдань української держави є підготовка суспільства до повсякденної інформатизації, спираючись на побудову соціально-орієнтованої економіки та інтеграції України в європейський та світовий освітній простір. Також значний вплив на інформатизацію внесла світова пандемія COVID-19 та повномасштабна війна в Україні: вони змусили школи перейти у дистанційний режим роботи. Інформатизація процесу навчання учнів є одним із найважливіших напрямів удосконалення освіти у світі. Використання засобів комунікативних та інформаційних технологій у процесі навчання є особливо актуальними протягом останнього десятиліття, про що свідчать численні роботи таких дослідників як: Гончаренко С., Давиденко Ю., Коваленко Н., Колбишева Ю., Кристал Д., Олійник В., Рожкова Н., Томко І. та інших.

На сучасному етапі розвитку теорії та практики навчання іноземних мов виникає необхідність застосування онлайн-ресурсів, що дозволить учням швидко та ефективно опанувати “*нерідну мову*” [1]. На сьогоднішній день Інтернет дає чудову можливість вивчати іноземну мову, оскільки це можливість спілкування в режимі реального часу мовою, яка вивчається; забезпечує доступ до різноманітних автентичних матеріалів та навчальних ресурсів у широкому діапазоні текстових, аудіо та відео-форматів. У контексті мовної освіти

це може створити технічне навчально-мовне середовище для розвитку володіння учнями іноземною мовою.

В умовах науково-технічного розвитку сучасного суспільства та реформування шкільної освіти, особливої актуальності набуває проблема іншомовної підготовки нового покоління до швидкозмінних вимог інформаційного суспільства для майбутньої професійної діяльності, що й зумовило необхідність введення в освітній процес використання онлайн-ресурсів.

Аналіз науково-методичної літератури й власні спостереження дозволяють констатувати наявність таких проблем, як недостатня увага до навчання стратегій аудіювання, брак аудиторного часу, відсутність в учнів пізнавального інтересу до самоосвіти в інформаційному середовищі. Як наслідок, не сформованість аудитивної компетенції веде до виникнення труднощів у здійсненні комунікації.

Інтернет створює унікальні умови для пізнання учнями культурного розмаїття мовних спільнот, що не завжди можливо з традиційними підручниками з іноземної мови. У цьому контексті іноземні мови використовуються як основний засіб навчання та самоосвіти. Проте майже в усіх роботах дослідники прямо чи неявно називають онлайн-ресурси додатковими чи допоміжними навчальними матеріалами. Навчальні онлайн-ресурси також можуть бути спрямовані на розвиток іншомовної комунікативної компетенції.

Застосування онлайн-ресурсів та мультимедійних засобів дає вчителям чудову можливість удосконалити управління навчанням, збільшити ефективність та об'єктивність навчального процесу, заощадити час викладача, підвищити мотивацію учнів на здобуття знань, зацікавити їх вивченням іноземних мов, прищепити стійке бажання до самоконтролю та самовдосконалення, що позитивно позначиться на результатах навчання. Однак у роботах дослідників не розкриваються конкретні переваги і недоліки актуальних та діючих онлайн-ресурсів, їх видозмінність та класифікація відповідно до поставленого вчителем завдання, наприклад, покращення навичок аудіювання.

Важливим компонентом методики навчання аудіювання на базі використання онлайн-ресурсів є система завдань, яка враховує логіку оволодіння необхідними аудитивними навичками та вміннями і передбачає обґрунтовану послідовність організації вправ в умовах інформаційно-комунікаційного середовища з метою досягнення навчальних цілей з аудіювання дисципліни «Практика усного та писемного мовлення» у підготовці студентів-філологів першого року навчання [4]. Коваленко Н. зазначає, що ресурси мережі Інтернет є безцінною та неосяжною скарбницею інформаційно-предметного середовища для освіти та самоосвіти учнів, задоволення їх професійних та особистих інтересів та потреб. При

правильному використанні Інтернет-технологій вони сприяють оптимізації та ефективності навчального процесу [2, с. 97].

Олійник В. у своїй праці писав, що використання технологій дистанційного навчання з використанням онлайн-ресурсів – це головна педагогічна технологія освіти XXI століття, тому що вона має великий потенціал оскільки гібридна технологія дистанційного навчання обґрунтована та органічно поєднує елементи різних технологій в одне ціле, а її застосування в освіті можна розглядати як перехідний етап від низькорівневих технологій до високорівневих технологій [3, с. 148].

Рожкова Н. у своєму дослідженні зазначає, що застосування онлайн-ресурсів для викладання іноземної мови урізноманітнює форми роботи, розширює зацікавленість студентів предметами, темами, що вивчаються. Також ресурси мережі Інтернет на заняттях з англійської мови формують розвиток незалежності та логічності мислення, контроль умінь, знань та навичок, вдосконалення навчального процесу, надання можливості дати більший обсяг інформації, розвивати активність студентів, а також виконує функцію індивідуалізації та диференціації навчання [5, с. 24].

Застосування онлайн-ресурсів та мультимедійних засобів дає педагогам чудову можливість удосконалити управління навчанням, збільшити ефективність та об'єктивність навчального процесу, заощадити час вчителя, підвищити мотивацію учнів на здобуття знань, зацікавити їх вивченням іноземних мов, прищепити стійке бажання до самоконтролю та самовдосконалення, що позитивно позначиться на результатах навчання.

Так, на дотекстовому етапі навчання можна використовувати такі онлайн-ресурси як: **“Liveworksheets”**, який допоможе розвивати фонетичні навички аудіювання, мовленнєвого слуху і внутрішнього промовляння; **“Quizizz”** – дасть можливість виявити нові лексичні одиниці у аудіотексті; **“Kahoot!”** – розвиває граматичні навички аудіювання; **“Telegram”** – розвиває мовну здогадку і ймовірне прогнозування.

На текстовому етапі для перевірки розуміння основного змісту варто використовувати онлайн-ресурс **“Raptivity”**; для розвитку вміння повного розуміння аудіотексту – онлайн-ресурс **“Learning Apps.org”**.

Для післятекстового етапу варто використовувати онлайн-ресурс **“Web-quest”** – для розвитку вміння інформативно-селективного і інформативно-діяльнісного аудіювання аудіотексту з проблемним компонентом; для розвитку уміння критичного розуміння аудіотексту обирається онлайн-ресурс **“Padlet”**.

Отже, формування компетентності в аудіюванні англійською мовою учнів відбувається у три етапи: на дотекстовому етапі, текстовому етапі та після текстовому етапі. Ми представили оналайн-ресурси для формування компетентності в аудіюванні. Вважаємо, що

запропоновані ресурси спрямовані на оптимізацію процесу досягнення очікуваного результату з формування компетентності в аудіюванні іноземної мови і можуть бути використані вчителями на уроках та викладачами, які читають лекції з методики викладання іноземних мов чи проводять практичні заняття з іноземної мови майбутнім вчителям тощо.

Список використаних джерел

1. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення; викладання, оцінювання URL: http://www.khotiv-nvk.edukit.kiev.ua/Files/downloads/zagalnoyevrop_rekom (дата звернення: 12.04.2023).
2. Коваленко Н. С. Використання сучасних інтернет-ресурсів при навчанні іноземної мови студентів немовних спеціальностей. *Філологічні науки. Питання теорії та практики*. 2010. № 3. С. 94–97.
3. Олійник В. В. Відкрита післядипломна педагогічна освіта і дистанційне навчання в запитаннях і відповідях: наук.-метод. посіб. Київ : А.С.К., 2013. 312 с.
4. Програма нормативної навчальної дисципліни «Практика усного та писемного мовлення» URL: https://kzmg.fif.npu.edu.ua/images/Sylabus/np_1_2_ap.pdf (дата звернення: 12.04.2023).
5. Рожкова Н. Використання інформаційно-комп'ютерних технологій як інноваційного методу в навчанні іноземних мов. *Наукові записки. Педагогічні науки*. 2014. №132. С. 24–26.

Горбатюк Анастасія Олександрівна

*викладачка англійської мови онлайн
школи англійської мови Study Less,*

студентка IV курсу факультету іноземної філології

Українського державного університету імені Михайла Драгоманова

НАПИСАННЯ ФАНФІКУ ЯК ТВОРЧИЙ ВИД РОБОТИ НА ПІДСУМКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ КАЗКИ Г. К. АНДЕРСЕНА «СНІГОВА КОРОЛЕВА»

За діючою навчальною програмою із зарубіжної літератури казка Г. К. Андерсена «Снігова королева» вивчається у 5-му класі [4]. Існує багато цікавих та ефективних матеріалів, розроблених вчителями зарубіжної літератури, які можуть бути використанні на уроках, присвячених вивченню цього твору у школі. Водночас, ми вважаємо, що до доволі розлогого переліку цікавих методичних прийомів і видів робіт, які з успіхом використовуються у сучасному навчальному процесі, доцільно додати завдання написання фанфіку за прочитаним твором.

Фанфік – літературний, найчастіше аматорський, некомерційний твір, створений за мотивами оригінальних літературних творів (або ж інших самобутніх джерел) їхніми фанатами. Фанфік є результатом емоційної реакції на прочитане, або ж побачене, з метою розвинути фабульну та сюжетну лінії твору. І останнім часом стала помітною тенденція швидкого розвитку та популяризації такого жанру мережевої літератури як фанфікшн.